
Starorypin, st. 1, gm. Rypin, woj. włocławskie, AZP 38-51/61

Informator Archeologiczny : badania 32, 195-196

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

75 na 50 m, natomiast w rzucie horyzontalnym przypominał „babkę” (Napfkuchenform). Wały miały być wzniesione w konstrukcji drewniano – ziemnej. Według jakiegoś starszego opisu, na który powołuje się Langenheim, na grodzie, przed jego zniszczeniem, miały być czytelne pozostałości muru o okrągłym zarysie, stanowiące najprawdopodobniej relikt wieży rycerskiej.

Przed I wojną światową gród uległ zniszczeniu w wyniku rozwiezienia przez ówczesnego właściciela pola. Obiekt przez dawnych okolicznych mieszkańców nazywany był Schwedenschanze (Szwedzkie Szańce) lub Mahlberg (Młyńska Górka).

Wykop sondażowy ulokowano około 13 m na północny wschód od polnej drogi przecinającej pole, na płaskim, niewielkim cyplu wcinającym się w podmokłe łąki przylegające do południowego brzegu Rowu Czernica.

Warstwa I: brunatnoszara, silnie przepiaszczona ziemia o miąższości od 30 cm w części południowej i centralnej do 40 cm w części północnej przy profilu zachodnim. Inwentarz: 118 fragmentów ceramiki naczyniowej (w tym: 94 fragmenty wczesnośredniowieczne, 3 średniowieczne, 21 nowożytnych), 2 fragmenty kafli piecowych, 2 grudki polepy, 1 krzemień, 21 drobnych kości, 1 ząb.

Warstwa II: tworzyła ją strefa ciemnobrunatnej ziemi, w części północnej jaśniejsza, w rzucie poziomym przedstawiała się jako plama o nieregularnym zarysie krawędzi. Maksymalna miąższość warstwy dochodziła do 12-13 cm. Inwentarz: 85 fragmentów ceramiki naczyniowej wczesnośredniowiecznej, 1 gruda polepy, 2 krzemienie, 27 drobnych kości, 5 fragmentów poroża jelenia.

Poniżej poziomu warstwy II zalegał szarżółty piasek (poziom wymywania) w obrębie którego widoczne były zaburzenia w postaci krecich korytarzy i rowków pokorzeniowych.

Pozostałości odkrytej warstwy kulturowej, na podstawie analizy ceramiki datować można na 2 poł. IX - 1 poł. X w. Ze względu na niewielkie rozmiary wykopu trudno stwierdzić czy stanowi ona relikt istniejącego grodu, czy też np. osady podgrodowej lub osady poprzedzającej założenie grodowe. Pośrednio o związku odkrytej warstwy kulturowej z założeniem grodowym świadczy fakt odkrycia w jej obrębie fragmentów poroża jelenia, znanych także z opisów archiwalnych.

Materiały i dokumentacja z badań znajdują się w Muzeum Archeologicznym Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze z siedzibą w Świdnicy.

Badania nie będą kontynuowane.

Smolnica, st. I, Dębno, woj. gorzowskie, AZP 44-6/1 - patrz: późne średniowiecze

Solniki, st. 2, gm. Zabłudów, woj. białostockie, AZP 40-87/7 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Sonina, st. 1, gm. Łañcut, woj. rzeszowskie, AZP 103-79/1 - patrz: neolit

STARORYPIN, st. 1, gm. Rypin, woj. włocławskie, AZP 38-51/61

- grodzisko wczesnośredniowieczne (XI-XIV w.)

Weryfikacyjno-konserwatorskie badania sondażowe, przeprowadzone w sierpniu przez prof. dr. hab. Leszka Kajzera (Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego). Finansowane przez Instytut Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego i PSOZ. Pierwszy sezon badań.

Badania miały na celu dokładne określenie chronologii obiektu. Stwierdzono, że grodzisko pierścieniowate (pierwszy człon grodziska dwuczłonowego) użytkowane było w XI-XIV w. (do początku XIV wieku), grodzisko stożkowate (drugi człon) w wieku XIV-tym.

Warstwy kulturowe zawierały bardzo bogaty ruchomy materiał zabytkowy; głównie ceramikę naczyniową, destrukty kości zwierzęcych, przedmioty metalowe: m.in. ostrogi, przedmioty gliniane, wśród nich: przęśliki, ciężarki do sieci.

Materiały i dokumentacja znajdują się w PSOZ we Włocławku.

Wyniki badań zostaną opublikowane w serii *Budownictwo obronno-rezydencjonalne Kujaw i Ziemi Dobrzyńskiej*.

Badania nie będą kontynuowane.

Strękowa Góra, st. 33, gm. Zawady, woj. łomżyńskie, AZP 36-81 - patrz: młodszy okres przedrzymski – okres wpływów rzymskich

Strugienice, st. 4, gm. Zduny, woj. skierniewickie, AZP 59-55/25 - patrz: środkowa i późna epoka brązu

Stryczowice, st. VII, gm. Waśniów, woj. kieleckie - patrz: neolit

Strzegowa, Jaskinia Biśnik, gm. Wolbrom, woj. katowickie, - patrz: paleolit

Strzelce-Krzyżanna, st. 56 (GAZ 31), gm. Mogilno, woj. bydgoskie - patrz: neolit

Strzyżewo Paczkowe, st. 37, gm. Gniezno, woj. poznańskie, A2P 49-35/93 - patrz: późne średniowiecze

Sulejów, st. 1, gm. *loco*, woj. piotrkowskie, AZP 75-55/6 - patrz: późne średniowiecze

SZCZECIN-Podzamcze, kwartał V, wykopy VI, AZP 30-5

Rok 1998 był kolejnym, w którym kontynuowane były prace w wykopie VI. Prowadzenie prac wykopaliskowych tym razem przez Pracownię Archeologiczną Zamku Książąt Pomorskich w Szczecinie było możliwe dzięki współfinansowaniu badań przez Generalnego Konserwatora Zabytków w Warszawie i Miejskiego Konserwatora Zabytków w Szczecinie. Koszt finansowy związany z zatrudnieniem pracowników fizycznych pokrywała Spółdzielnia Mieszkaniowa »PODZAMCZE» ze Szczecina. Badania archeologiczne z kilkoma przerwami trwały od 1.06.1998 do 30.10.1998. Przyznane środki przeznaczone były na finansowanie badań terenowych, dokumentację opisową, rysunkową i fotograficzną oraz konserwację zabytków i analizy niektórych surowców.

W badaniach uczestniczył cały zespół Pracowni Archeologicznej (mgr mgr B. Kamiński, Sławomir Słowiński, Anna Uciechowska-Gawron, Eugeniusz Wilgocki) oraz okresowo studenci Uniwersytetu M. Kopernika w Toruniu, (A. Drozd, A. Janowski, I. Bobik, K. Urbańska) i Uniwersytetu A. Mickiewicza w Poznaniu (S. Wójcik, M. Ziomek). Badaniami w terenie kierowali bezpośrednio mgr mgr A. Uciechowska-Gawron i E. Wilgocki.

W okresie prowadzenia prac poddano eksploracji w różnym stopniu trzy poziomy osadnicze związane generalnie z warstwami XLVI, XLVII i XLVIII. Występowanie różnic w domieszce do głównego komponentu warstw w zarejestrowanych poziomach nie było na tyle duże, i nie spowodowało wydzielania w ich obrębie części spągowej, jak to często miało miejsce w poziomach chronologicznie młodszych.

Poziom osadniczy związany z warstwą XLVI:

W obrębie poziomu osadniczego odsłonięto w całości lub w dużych fragmentach 5 budynków